

Rapport från expertgruppen och kommittén för trädgårdsprodukter den 18 juli 2017

Sammanfattning

- Kommissionen förväntar sig att den nya förordningen med anpassning av EU:s normer till FNECE kommer att publiceras i slutet av 2017 eller början av 2018.
- Kommissionen gav en lägesrapport om arbetet med miljöramverken.
- Kommissionen efterfrågade skriftliga synpunkter från medlemsländerna på årsrapporterna för PO-stödet.
- Mötet röstade ja till stödprogram för oliver.

Expertgruppen för delegerade akter

1. Trädgårdsprodukter

1.1 Anpassning av 543/2011 till FNECE:s normer

Två saker diskuterades på mötet: dels anpassningen av EU:s produktspecifika normer till FNECE, och dels en justering av artikel 7 i 543/2011 som tydliggör att även blandningar med bara frukter respektive bara grönsaker är tillåtet.

Anpassning av normer

Kommissionen började med att låta ett land presentera ett antal kommentarer. Till att börja med hävdade landet, liksom på förra mötet, att fotnoten som förekommer i samtliga normer och som säger att märkningsreglerna inte gäller för detaljhandelsförpackningar i lådor, inte bör stå med i EU:s normer. Den är inte förenlig med artikel 6.2 i 543/2011, eftersom den fastställer att färdigförpackningar måste vara märkta, både enligt märkningsreglerna i 543/2011 och enligt livsmedelslagstiftningen. Dessutom hade landet synpunkter på sortlistan för äpplen och ansåg även att mognadskraven för bordsdruvor inte bör harmoniseras med FNECE eftersom det skulle medföra en rad praktiska svårigheter. Enligt landet förekommer det ofta att bordsdruvor av en viss sort har ett brixvärde på 15 brixgrader när de kommer till landet. Där uppstår de praktiska svårigheterna eftersom det i de allra flesta fall inte finns ett labb tillgängligt när kontrollerna utförs för att fastställa halten socker/syra i de fall där brixvärdet ligger under 16 grader (vilket man måste göra enligt kraven i FNECE). Fyra andra länder påpekade att de var för harmonisering i så stor utsträckning som

möjligt, men i det här fallet vägrade de praktiska svårigheterna en ändring skulle medföra tyngre. Därför höll de med det talande landet i det här fallet.

Kommissionen höll med om att fotnoten om märkning av förpackningar inte ska stå med i EU:s normer, eftersom det kommer att säga emot gällande regler. Dessutom kommer mognadskraven för druvor att behållas som de står nu i EU:s handelsnorm.

En diskussion om storlekstoleranser för päron initierad av ett land resulterade i att kommissionen kommer att anpassa både äppel- och päronnormen till de justeringar som enats om i FNECE i maj, efter att de fått bekräftat att ändringarna med säkerhet kommer att antas i november.

Kommissionen hoppas att den nya förordningen som ändrar 543/2011 kommer att publiceras innan slutet av året eller i början av 2018.

Blandningar av frukter och grönsaker

Artikel 7 ändras så att det blir tydligare att blandningar av enbart frukter eller enbart grönsaker också är tillåtet. Nuvarande skrivning kan tolkas som att enbart blandningar av frukter och grönsaker är tillåtet.

Ingen hade något att invända mot förslaget.

1.2 Toleranser för produkter angripa av röta

När kommissionen presenterade punkten visade det sig att den inte alls handlade om att höja toleransen för röta, utan om hur den matematiska beräkningen av röta ska gå till. Några länder började dock diskutera toleransen såväl som definitionen av röta, men kommissionen menade på att dessa diskussioner ska hållas i FNECE.

Ett land påpekade att av de två varianter som kommissionen presenterat är det variant A i presentationen som medlemsländerna bör tillämpa, eftersom det är den som man kommit överens om i FNECE. Ett annat land höll med.

Ett land frågade om den roadmap som skickats ut om en översyn av handelsnormerna som kommer att genomföras under 2018. Kommissionen svarade att de bara ville informera om att detta är på gång och därför lagt ut dokumentet på circa.

1.3 Årsrapporten om producentorganisationer

Kommissionen har under de två senaste mötena tagit upp en diskussion om årsrapporterna i PO-stödet. Diskussionen gäller rapporter enligt artikel 54.b i den nya delegerade förordningen. Artikeln säger även att denna årsrapport ska innehålla den information som finns i bilaga V till den nya delegerade förordningen.

Kommissionen skickade efter förra mötet i maj ut ett utkast till förenklade excel ark (som ska användas vid rapporteringen) och efterfrågade skriftliga synpunkter

från medlemsländerna. Därefter har kommissionen skickat ut ytterligare en reviderad version inför det här mötet.

Kommissionen förklarade att den version av årsrapporten som skickats ut inför mötet justerats utifrån vissa kommentarer som medlemsländerna skickat in, vissa kommentarer bearbetas fortfarande.

Inga större ändringar har gjorts i sektion 1, möjligheten att länka direkt till den nationella lagstiftningen och nationella strategin, inklusive ändringar i denna, har lagts till.

Information kommer inte längre att krävas in om varje individuell PO, utan det är tillräckligt att medlemsländerna rapporterar informationen på en aggregerad nivå. Kommissionen kommer istället att höra av sig om de behöver mer detaljerade uppgifter. I vissa fall kan det nya upplägget resultera i dubbelrapportering av en del uppgifter, eftersom vissa uppgifter måste rapporteras både under tabellen för PO och tabellen för TPO. Kommissionen menar dock att den totala rapporteringsbördan kommer att minska.

Ett land befarade att det skulle innebära mer arbete att sammanställa informationen enligt det nya rapporteringsupplägget. Det skulle innebära omfattande ändringar i de nationella IT-systemen. Kommissionen lovade att det skulle finnas tillräckligt med tid för medlemsländerna att göra alla nödvändiga anpassningar till de nya rapporteringskraven.

Ett land uppmärksammade att tabell 1.4 har tagits bort och ville få bekräftat från kommissionen att det inte innebär att det kommer att saknas uppgifter som behövs för övrig PO-rapportering. Kommissionen svarade att anledningen till att tabellen tagits bort är att inget medlemsland skickat in den informationen på flera år. Kravet finns ändå fastställt i förordningen.

Tre länder ville att den nya rapportmallen skulle börja användas så snart som möjligt men kommissionen trodde inte att det skulle vara möjligt förrän någon gång under 2019.

Kommissionen har även justerat tabellen med indikatorer för att harmonisera dessa med kategorierna i tabell 3.2 som redovisar PO:s utgifter. Utgifterna ska inte längre rapporteras per PO, utan på aggregerad nivå. Ett land ansåg att det bör förtydligas i tabellen hur rapporteringen ska ske om en PO även ingår i kategorin TPO eller APO.

Kommissionen ville ha kommentarer från medlemsländerna på den nya versionen av rapporteringsmallen och bad medlemsstaterna att särskilt noga se över sektionen med indikatorer, särskilt de tre första kategorierna.

1.4 Effekterna av det ryska importstoppet

I augusti 2014 införde kommissionen krisåtgärder med anledning av det ryska importstoppet. Åtgärderna består i första hand av extra möjligheter till återtag och grön eller utebliven skörd. Den 1 juli 2017 förlängdes åtgärderna med

ytterligare ett år, fast då för färre länder och med mindre nationella kvoter än tidigare. Kommissionen presenterade situationen i juli 2017.

Totalt sett har 1,6 miljoner ton produkter omfattats av systemet, till en kostnad av 452 miljoner euro. Den mest återtagna produkten är äpplen. Sedan reglerna började tillämpas har Polen gjort de största återtagen, följt av Spanien, Belgien, Grekland, Italien och Nederländerna.

I juli är omkring 33 procent av kvoterna kvar, sett över alla länder och produkter. En handfull länder har utnyttjat nästan hela sina kvoter, medan andra nästan inte har gjort något alls. De produkter som återtagits mest är äpplen, mandariner och persikor. Ungefär 60 % av volymerna har gått till gratisutdelning.

1.5 Övriga frågor

Ett land hade en fråga om märkning av slutna konsumentförpackningar med makesallat och rucola. Ska dessa förpackningar märkas med ursprungsland eller faller de under undantaget från reglerna som säger att köksfärdiga produkter inte omfattas av märkningsreglerna i förordning 543/2011? Kommissionens svar var att dessa förpackningar ska märkas med ursprungsland.

Ett land frågade om importlicenser för vitlök, men kommissionen svarade att dessa diskuteras i den horisontella kommittén.

Kommittén för trädgårdsprodukter

1. Frågor som kan gå till omröstning

1.1 Stödprogram för oliver

Röstning om ändringar i förordningarna 611/14 med avseende på reglerna för stödet till en godkänd PO:s upprättade arbetsprogram för bordsoliver och olivolja. Arbetsprogrammen är treåriga och följer reglerna i art 29 i rådsförordningen 1308/13 (SCMO) där även fastställda belopp avseende EU-stödet till Frankrike, Grekland och Italien (totalt ca 47,7 miljoner euro) anges. Stödet ges bland annat till kvalitets- och miljöförbättrande åtgärder samt utbudsstyrning. Kommissionen föreslår en rad sakändringar samt ändringar av mer administrativ karaktär utan att för den skull föreslå några ändringar i de totala stödbeloppen. De gamla arbetsprogrammen löper ut 2017 och de nya reglerna bör därför vara klara innan dess.

Röstning

Cypern representerades av Grekland, Luxemburg av Belgien och Slovenien av Slovakien. Bulgarien var inte representerade.

Inget medlemsland röstade emot eller avstod.

Förslaget antogs vid röstning.

2. Trädgårdsprodukter

2.1 Marknadssituationen för frukt och grönsaker

Kommissionen presenterade situationen för några utvalda produkter.

Generellt sett har förhållandena för de flesta produkter varit dåliga den här våren på grund av frost i april/maj. Särskilt frukt har påverkats. Torka i Spanien och Italien har påverkat produktionen negativt.

Äpplen

Äppelproduktionen har påverkats av en frost i maj. Flera medlemsländer har påverkats men främst Polen, Belgien och Tyskland. Skörden nästa säsong förväntas bli betydligt lägre än normalt, till och med den sämsta de senaste tio åren. Detta innebär att priserna borde stiga, men det är svårt att förutsäga helt säkert eftersom det ännu återstår att se vilken kvalitet frukten kommer att ha.

Ett land bekräftade att produktionen av äpplen och päron kommer att vara betydligt lägre nästa marknadsår. Flera länder rapporterade om låga priser på stenfrukt, citrus, meloner och morötter.

2.2 Marknadssituationen för bananer

Kommissionen redogjorde för EU:s produktion och priser. Stabil produktion i Portugal, medan produktionen i Martinique och Frankrike var låg i början av året. En mindre total produktion i EU förväntas i slutet av 2017 jämfört med förra året.

Importen från Latinamerika ökar mest och som vanligt var tillgången störst i mars. För tillfället är priserna på EU-marknaden stabila. Konsumtionen inom EU är ökande och så även importen.

Priserna på gula bananer i EU var låga i början av året, men har därefter stigit och är nu tillbaka på normal nivå.

2.3 Lägesrapport nya miljöramverk

Kommissionen informerade om den aktuella situationen för miljöramverken. Några medlemsländer har redan fått sina ramverk godkända och flera kommer att få svar inom kort. Kommissionen har nu även konsulterat DG-klimat och DG-miljö och vissa medlemsländer kommer även att få kommentarer därifrån.

2.4 Rapport från arbetsgrupper om persikor och nektariner respektive tomater

Kommissionen rapporterade från arbetsgruppen för persikor och nektariner samt från arbetsgruppen för tomater.

Persikor och nektariner

Väderförhållandena för stenfrukter har varit goda, frosten i april påverkade inte skörden särskilt mycket. Årets produktion ökade med 15 procent jämfört med

föregående år, då var produktionen dock ovanligt låg. Det är speciellt produktionen av persikor till bearbetning som har ökat mycket (31 %).

Tomater

För tomater har prisbilden varit bra i början av året i Belgien, Holland och Frankrike. I Italien har produktionen minskat, en anledning är att man har valt att satsa på mer prismässigt högvärdiga sorter. Utöver det har tomater i växthus ersatts av grödor som skapar ett större ekonomiskt värde för odlaren. I EU har produktionen av tomater för bearbetning ökat och utgör nu 30 % av världsproduktionen, vilket är mycket högt.

2.5 Utvärdering av skolfruktsprogrammet

Kommissionens avsikt var att presentera en utvärdering av skolfruktsprogrammet. Av tekniska skäl kunde presentationen inte genomföras.

2.6 Övriga frågor

Ett land efterfrågade tolkningsnoter om PO-reglerna och undrade dessutom om tanken är att frågor som rör tolkningar av reglerna i de nya förordningarna 891/2017 och 892/2017 fortsatt ska diskuteras i expertgruppen, eftersom inga riktlinjer kommer att tas fram.

Kommissionen svarade att tolkningsnoter från 2016 kommer att publiceras inom kort, och att tolkningar av regelverket för PO fortsatt kommer att diskuteras i expertgruppen.

Nästa möte

Datum för nästa möte är ännu inte fastställt.